Elektronikusan aláírta: Dr. Kemenes Csaba

2024 JÚL 10.

Az irat elektronikus iratról készített másolat

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 64.
FŐLAJSTROMSZÁM KEZDŐIRATON:
Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon
Érkezett: 2024 JÚL 10.
PÉLDÁNY: ÍV:
MELLÉKLET: KÖZTÜK:
FŐLAJSTROMSZÁM: UTÓIRATON:

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG
Ügyszám: IV/ 02857 - 0 / 2024
Érkezett: 2024 JÚL 23.
Érkezés módja: POSTÁN @ EGYÉB: Futár
Példány: 1 Melléklet: Kezelőiroda:

§ KEMENES ÜGYVÉD[redacted]ODA
[redacted]

Fővárosi Törvényszék mint elsőfokú bíróság

útján az

Alkotmánybíróság

részére

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott **Kemenes Ügyvédi Iroda** [redacted]; eljár: dr. Kemenes Csaba ügyvéd) mint [redacted] törvényes képviselői az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § (1) bekezdése alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Pfv.IV.20.138/2024/4 számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és azt az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése

A támadott ítéleti tényállás szerint az alperes által szerkesztett [redacted] internetes sajtótermékben 2023. május 3. napján *„Hivatalosan is itt a tavasz – [redacted] rövidnadrágban tartott bizalmas egyeztetést [redacted] és egy welsh terrierrel"* címmel jelent meg cikk, amely többek között a következő mondatokat tartalmazza: *„Az igazán nagy*

dolgok pisiltetés közben dőlnek el. Azt nem tudjuk, hogy kedden délelőtt is nagy témákról esett-e szó, amikor olvasónk, D. a Városmajorban az elmélyülten beszélgető [redacted] *- duóba botlott, a társaságukban egy gyanúsan hallgató aranyos welsh terrierrel. A drótszőrűeket nem annyira ismerő olvasók kedvéért mondom, hogy* [redacted]*, civilben milliárdos, 44,6 milliárd forintot kitevő becsült magánvagyonnal.* [redacted] *pedig sok más mellett a kormánybirodalomba tartozó* [redacted] *építőcég, illetve összesen 153 milliárd forintra becsült vagyon tulajdonosa. A két NER-báró szeret közösen üzletelni. Eddigi legnagyobb húzásuk talán az volt, amikor a gyanú szerint egymással össze is játszó magántőke alapjaik uniós milliárdokat fektettek szexoldalakba. Például annak a* [redacted]*be, aki ezzel páhuzamosan keményen NER-kritikus festőművészként is futtatta magát. Az Unió csalás elleni hivatala által is kivizsgált esetekben a* [redacted] *duó alapjai az uniós polgárok pénzét arra használták, hogy* [redacted] *cége irreálisan magasra pumpált áron vehessen meg olyan domain-neveket, mint* [redacted] *Az OLAF által vizsgált J*[redacted] *programba becsatlakozó magyar cégek annyi szabálytalanságot követtek el, hogy Magyarország több mint 4 milliárd forintot bukott."* A cikk illusztrációjaként az alperes két fotót jelenített meg, amelyen kutyasétáltatás közben látható az indítványozó [redacted] társaságában. Az indítványozó 2023. június 1. napján az alperesnek megküldött levélben kérte képmása cikkből történő törlését. Az alperes a kérelemnek nem tett eleget.

Az indítványozó a képmáshoz fűződő jog érvényesítése iránti keresetben arra kérte az alperest kötelezni, hogy a képmását megjelenítő két felvételt a *„Hivatalosan is itt a tavasz:* [redacted] *rövidnadrágban tartott bizalmas egyeztetést* [redacted] *és egy welsh terrierrel"* címmel megjelent cikkből és az alperes valamennyi adathordozójáról eltávolítsa. Kérte továbbá az alperes eltiltását a további jogsértéstől. A kereset jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban. Ptk.) 2:42. § (1) bekezdését, a 2:43. § g) pontját és a 2:51. § (1) bekezdés b) pontját jelölte meg.

A Fővárosi Törvényszék mint elsőfokú bíróság a 27.P.21.670/2023/7 számú ítéletével az indítványozó keresetét elutasította, a döntést a Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság a 2.Pf.20.470/2023/4 számú ítéletével az elsőfokú ítéletet hatályában fenntartotta.

A jogerős ítélet ellen az indítványozó felülvizsgálati kérelemmel élt, a Kúria Pfv.IV.20.138/2024/4. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Kúria indoklása szerint *„az eljáró bíróságok indoklása helyes, a Kúria indoklása szerint az elsőfokú bíróság a keresetet a Ptk. 2:44. § (1) bekezdés megváltozott tartalmának figyelmen kívül hagyásával bírálta el, az elsőfokú ítélet [21] bekezdésében a 2018. augusztus 1. napját megelőzően hatályos, jelen ügyben azonban nem alkalmazandó rendelkezéseit hívta fel. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét annak ellenére helyes indokaira történő visszautalással hagyta helyben, hogy a felperes a 27.P.21.670/2023/7. számú tárgyalási jegyzőkönyvben és a fellebbezésben kifejtett érvelése is kiterjedt a Ptk. 2:44. (1) bekezdésének módosult rendelkezéseire. [...]* ***Az első és másodfokú bíróság anyagi jogszabálysértésének azonban az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása nem volt.***" [támadott döntés 17. bekezdése] A Kúria kifejtette, hogy *„az Alkotmánybíróság értelmezéséből következően az* ***Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének a hetedik módosítást követő rendelkezései sem zárják ki az alapjogok ütközését, az ügy alapjogi érintettsége esetén a bíróságnak ezért minden esetben kötelessége annak mérlegelése, hogy az érintett magánszférája, ezen belül a képmáshoz fűződő jogosítványai méltányos egyensúlyba került-e a közérdeklődésre számot tartó ügy jelentőségével, hírértékével.*** *Ebből következően a Kúria nem kíván eltérni a Pfv.IV.20.613/2021/4. számú ítéletében foglalt indokaitól abban, hogy a magán- és családi körben történt cselekmények nem mindig és minden körülmények között tartoznak a magánélet védelme alá. Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésével védett, a magánélet védelméhez fűződő jog nem „elsődleges" más alapjoggal, így a IX. cikkel védett véleménynyilvánításhoz fűződő alapjoggal szemben sem. A bíróságoknak a magánélethez való jog más, azonos szinten védett jogokkal – elsősorban a szólásszabadsággal és a véleménynyilvánítás szabadságával – való konfliktusának megítélésénél* ***két azonos szinten védett jog gyakorlását kell összemérnie a korlátozás szükségességének és arányosságának szem előtt tartásával.***" [támadott döntés 19. bekezdése] Végül az indítványozó kiemeli, hogy **a támadott döntés a közlést arra tekintettel, hogy az alperes által ábrázolt jelenet, ti., hogy a kép szereplői magánjellegű kapcsolatban állnak, amely személyes kapcsolat a gazdasági döntéseket is befolyásolhatja, a társadalmi vita részét képező témával összefüggőként, közügyben történő megszólalásként ítélte meg** a támadott Kúriai döntés [24] bekezdésben foglaltak szerint.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az indítványozó a Fővárosi Ítélőtábla 2.Pf.20.470/2023/4. számú jogerős döntése ellen kezdeményezett felülvizsgálati eljárást, melyben a jelen indítvánnyal támadott határozat született. A felülvizsgálati eljárásban a Kúria által hozott ítélet elleni jogorvoslatot a Pp. 358. § (1) bekezdése és a 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Pp. 358. § (2) bekezdése értelmében a jogerős döntés kézbesítésétől számítódik az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő. A támadott határozatot 2024. 05. 10. napján vettük át az indítványozó jogi képviselőjeként, így az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő 2024. július 09. napján telik le – erre tekintettel az indítvány nem késett el.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az indítványozó a megelőző bírósági eljárásában félként (felperesként) vett részt, így érintettsége nem kíván külön bizonyítást.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

A támadott bírói döntés az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését sérti, amely szerint *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével."*

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés

Az indítványozó a Kúria Pfv.IV.20.138/2024/4 számú bírói döntésének megsemmisítését kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságtól.

c) Annak bemutatása, hogy a bíróság döntése alaptörvény-ellenes

Előfeltétel: a befogadhatóság feltételének igazolása

Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű

kérdés esetén fogadja be. A támadott Kúriai döntés [15] – [17] bekezdései vizsgálják a Ptk. 2.44. § (1)-(3) bekezdései és az Alaptörvény VI. cikkének alkalmazhatóságát a jelen ügyben, amely egyértelműen igazolja, hogy a Kúria döntésének indokolása alkotmányjogi érvelést vett figyelembe.

Figyelemmel arra, hogy a szükségesség-arányosság vizsgálatát az eljáró bíróságok nem a hatályos jogszabály alapján végezék el, és a hatályos jogszabály a magánszféra védelmének szempontját teljesen új szempontként jeleníti meg a Ptk. 2:44. § szövegében, ezért téves jogszabály alkalmazás a Kúria döntését alaptörvény-ellenes módon, érdemben befolyásolta.

Bevezetés az érdemi érveléshez

Annak megítélése, hogy a jelen ügyben az érintett képmásának felhasználása jogszerű volt-e, avagy sem, két alapvető kérdéstől függ:

- egyik kérdés, hogy a képmás megjelentetése **összefüggésben áll-e valamilyen aktuális közéleti kérdéssel,**

- illetve, hogy **szükséges és arányos-e a** közérdekű társadalmi vita lefolytatásához az érintett magánéletére vonatkozó információk feltárása, különös tekintettel az Alaptörvény és a Ptk. 2018 augusztus 1-jei módosítására?

A közéleti szereplők vonatkozásában nem ritka az olyan eset, amikor a közügyek megvitatásához kapcsolódó tájékoztatás nem csupán magával a közérdekű témával, hanem egyszersmind az érintett magánéletével is összefüggésben áll.

Jelen jogvitában a magánszféra védelme kapcsán a Ptk. és az Alaptörvény rendelkezéseinek tükrében azt kell eldönteni, hogy a közérdekű társadalmi vita lefolytatásához szükséges és arányos-e az érintett személy személyiségi jogának, magánszférájába való behatolás útján megvalósult korlátozása?

A közéleti kérdéssel való összefüggés hibás minősítéséből eredő alaptörvény-ellenesség

A cikk szövegének értelmezése során megállapítható, hogy a cikk az érintett közszereplőről készített kép apropóján a közügy és a magánszféra körébe tartozó kérdéseket is fel feltár. Ebből következően az érintettel kapcsolatos közléssel szembeni fellépés jogosságának megítélése

kapcsán azt kell vizsgálni, hogy a magánszféra védelme vagy a közvélemény tájékozódáshoz való joga élvez-e elsőbbséget.

Az indítványozó előadja, hogy a Kúria az indítványozó képmásának közlését tévesen közéleti megszólalásként minősítette a támadott ítélet [24] bekezdésében az alábbiakra hivatkozva: egyrészt mert a cikk szövegében felidézett közpénzek felhasználása közéleti kérdés, másrészt, mert a képen szereplő személyes kapcsolata azáltal, hogy gazdasági döntésikre befolyást gyakorol a közéleti vita részét képező téma, így „ismételt találkozásuk" közügy.

E körben az indítványozó előadja, hogy **a közpénzek felhasználásával kapcsolatos közlés nem tartalmaz semmilyen aktualitást** A 13/2014. (IV. 18.) AB határozat indokolása szerint egy közlés közéleti jelentősége eldöntése során figyelemmel kell lenni a közlés apropóját adó eseményre és a közlésnek a közéleti vitában betöltött aktuális szerepére. Jelen esetben egy 2017-es, vagyis 7 évvel (!) ezelőtti gazdasági eseményt elevenített fel a cikk, azonban nem merült fel semmilyen új információ, amelyre tekintettel jelen cikk bármilyen nóvumot jelentett volna, holott a változatlan tartalommal beidézett eredeti írás születés óta eltelt időben újabb tény merült fel: a kérdéses támogatási összeget, mint visszatérítendő támogatást teljes egészében szabályszerűen visszafizették, így az egész közpénzfelhasználási ügy - tekintettel arra, hogy a közpénz a szabályokkal összhangban visszafizetésre került - jelentősége megkérdőjelezhető. Aktualitást a korábbi ügynek a közlésbe ágyazott, az indítványozóról készült képmás közzététele sem ad, ugyanis a kép és a közlés nincs egymással semmilyen igazolható kapcsolatban.

A Kúria érvelése szerint azonban elsősorban nem is a cikkben felidézett közpénzfelhasználásnak van jelentősége. A Kúria megállapítása szerint ugyanis *„[a] publikáció közügyet érintő tartalma szempontjából ezért nem annak van jelentősége, hogy az alperes az fényképpel ábrázolt esemény alapján okkal feltételezte-e az adott esetben újabb közös gazdasági tevékenység megszervezését, hanem annak, hogy* ***a magyar gazdasági élet jelentős szereplői egymással magánjellegű kapcsolatban állnak, amely személyes kapcsolat a gazdasági döntéseket is befolyásolhatja.***"

Az indítványozó sohasem tagadta, hogy ismerné [redacted]t, sőt, a két személyről könnyen hozzáférhetők közösen készült felvételek is – a két személy nevét beírva a Google keresőmotor képeket kereső „Képek" felületébe, számtalan, jelen cikkben megjelentetett felvételhez hasonló, a két személy magánjellegű kapcsolatát illusztráló felvétel könnyen elérhető.

Pl. ugyanebben a témában publikálta a [redacted] online felülete „[redacted] *kartellezést gyanít az OLAF* [redacted] *szexoldalakat is érintő biznisze mögött*" címen[1], amelyhez szintén a két érintett közös felvételét használták fel magánjellegű szituációban, amely más alkalommal készült. Hasonlóan, a [redacted] „*A szexoldalak után újabb gyanús ügyleteknél bukkant fel* [redacted] *és* [redacted] címen közölt publikációt[2], melyhez illusztrációként a két érintettet ábrázoló felvételt ágyaztak a cikkbe, melyen a parlamentben láthatók, egymással jó viszonyban. Az indítványozó szerint ezen publikációk is szemléltetik, hogy magánélethez fűződő jogának korlátozása nélkül is gyakorolhatta volna a jelen indítvánnyal támadott ítélet alperese az Alaptörvény IX. cikkében foglalt alapvető jogát, így – az Alkotmánybíróság már hivatkozott indoklását visszaidézve – *„a véleménynyilvánítás joga más, az indítványozó magánszféráját kímélő, illetve annak védelmét kielégítően biztosító, azt nem sértő módon [...] elérhető lett volna."* Amennyiben az alperes a közléshez illusztrációt kívánt felhasználni, úgy ezen felvételekkel is elérhette volna célját.

Jelentős különbség a fent bemutatott „újságírói gyakorlat" és jelen ügy között továbbá, hogy valamennyi olyan esetben, amikor valamilyen – az érintett felekkel összefüggő - közéleti témát dolgoztak fel az újságírók azon esetekben aktuális közéleti eseményeket illusztráltak a már elérhető – nyilvános eseményeken készült és a felek bizalmas viszonyát megjelenítő - felvételekkel, jelen esetben viszont éppen ellenkezőleg a cikk egy jelenleg aktuálisnak nem mondható ügyet idéz fel, hogy a recens (lesből) készített felvétel legyen közölhető ilyen indokkal.

A fentiek mellett kiemeli az indítványozó, hogy az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt szükségességi-arányossági követelményt, amely szerint *„Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható."* Az indítványozó magánélethez való joga nem vitatottan sérült, erre pedig nem volt szükség a IX. (vagy más) cikkben foglalt alapvető jogok érvényesüléséhez. Az indítványozó kiemeli, hogy álláspontja szerint a magánélete sérthetetlenségéhez fűződő jogának sérelmére nem volt szükség az ő és a magyar gazdasági élet más jelentős szereplője kapcsolatának szemléltetéséhez, így szükségtelen volt az indítványozó VI. cikk (1)

[1] [redacted]

bekezdésében foglalt jogának korlátozása. Ez pedig abból a szempontból is jelentős, hogy (a Kúria által is idézett) 3210/2020. (VI. 19.) AB határozat [51] bekezdése szerint *„a védelmi kötelezettség teljesítése során a törvényhozó mellett a jogalkalmazónak figyelembe kell vennie azt, hogy egyik alapjog lényeges tartalma sem korlátozható, másrészt pedig a törvényhozó mellett a jogalkalmazónak is arra kell törekednie, hogy a konkuráló alapjogi pozíciók az arányosság elvének megfelelően kíméletes kiegyenlítésre, méltányos egyensúlyba kerüljenek (fair balance, schonender Ausgleich). Ezek tekintetében az Alkotmánybíróság továbbra is kontrollt gyakorol."* A Kúria ezen méltányos egyensúlyra vonatkozó előírást azonban nem vette figyelembe döntésében – Az indítványozó kiemeli, hogy – a Kúria megítélése szerint - a cikk témájához az indítványozóról készült felvételek felhasználása azért volt alkotmányossági szempontból (is) megfelelő, mert a Kúria szerint *„[a]* ***publikáció közügyet érintő tartalma szempontjából ezért nem annak van jelentősége, hogy az alperes az fényképpel ábrázolt esemény alapján okkal feltételezte-e az adott esetben újabb közös gazdasági tevékenység megszervezését, hanem annak, hogy a magyar gazdasági élet jelentős szereplői egymással magánjellegű kapcsolatban állnak, amely személyes kapcsolat a gazdaságidöntéseket is befolyásolhatja."*** *[24 bekezdés]* A „magyar gazdasági élet jelentős szereplőinek magánjellegű kapcsolatát" azonban bárki könnyen elérheti egy internetes kereséssel, így amennyiben erre kívánt rámutatni a sajtószerv, úgy ahhoz nem lett volna szükséges az indítványozóról hozzájárulása nélkül, magánéleti tevékenysége során készített felvétel közzététele. Az Alkotmánybíróság 3210/2020. (VI. 19.) AB határozatának [52] bekezdése szerinti, azon ügy tényállására vonatkozó megállapítása jelen ügyben is irányadó: *„a véleménynyilvánítás joga más, az indítványozó magánszféráját kímélő, illetve annak védelmét kielégítően biztosító, azt nem sértő módon [...] elérhető lett volna [...] amely az indítványozó magánszféráját nem, vagy csak kevésbé korlátozta volna. A kúriai döntés meghozatala során a fenti szempontokat nem mérlegelte, az alapjogok kíméletes kiegyenlítését ezáltal nem biztosította."* Az indítványozó ismét kiemeli, hogy ehhez a közéleti megszólaláshoz ennélfogva rendelkezésre álltak a sajtószerv számára más forrásból elérhető felvételek, a cikk tartalmát így ezekkel is illusztrálni lehetett volna.

Az Alaptörvény-sértő ítélet álláspontja szerint pusztán a gazdasági élet kiemelt jelentőségű szereplőinek magánéleti jó viszonya jelenti a cikk társadalmi vita lefolytatása szempontjából lényeges tartalmát, így emiatt *„a Kúria – az Alkotmánybíróság és az EJEB hivatkozott*

döntéseiben vizsgált mérlegelési szempontok figyelembevételével – azt állapította meg, hogy a cikkben a felperes képmásának hozzájárulása nélkül történt bemutatása nem járt a képmáshoz fűződő jog aránytalan sérelmével, a szólás- és sajtószabadság mint a közügyek megvitatását biztosító alapjogok gyakorlásával szemben." [25 bekezdés] Az indítványozó azonban hangsúlyozza, hogy a felvételek felhasználása nélkül, már elérhető képek beágyazásával ugyanezen közéleti kérdést illusztrálhatta volna a cikk a 3210/2020. (VI. 19.) AB határozat már idézett [52] bekezdésében foglatlaknak megfelelően. Az ismételt találkozás puszta tényének ismertetésén túl azonban, nem volt szükség arra, hogy a cikk az indítványozó magánéletére vonatozó adatokat, információkat jelenítsen meg. A közéleti kérdés – ti. hogy a érintett személyek „ismét találkoztak" – megvitatásával járó társadalmi előny **nem állt arányban** a magánéletbe való behatolás által okozott sérelemmel, mert a magánszférába tartozó információk közzététele enyhébb illetve súlyosabb mértékben sértette az indítványozó személyiségi jogát: a közügyek szempontjából teljesen szükségtelen információként került közzétételre, hogy az indítványozó milyen kutyát tart, magánszférájába azonban enyhe fokú behatolást jelentett, szintén teljesen szükségtelen információ, és már közepes fokú sérelem valósult meg azáltal hogy a cikk írója az indítványozó szabadidős tevékenység közben viselt öltözékére irányította a közönség figyelmét, továbbá szintén szükségtelen de már súlyos fokban sértő volt az, hogy a cikk írója pontosan felfedte a történés helyét, ezáltal a közvélemény számára egészen pontosan beazonosíthatóvá tette az indítványozó szabadidejében rendszerint látogatott helyszín földrajzi elhelyezkedését. Mindezen adatok és információk a szövegből és képből kiolvashatók. Kúria támadott ítélete emiatt (is) alaptörvény-sértő.

E körben végül kiemeli az indítványozó, hogy a cikk címe nem érintette a Kúria által hivatkozott közpénzfelhasználáshoz kötődő közéleti témát, azonban két ponton is utal a cikkben megjelenő magánszférát érintő kérdésekre. *„Hivatalosan is itt a tavasz – [redacted] rövidnadrágban tartott bizalmas egyeztetést [redacted] és egy welsh terrierrel"* A cím kapcsán az indítványozó külön hangsúlyozza az Alkotmánybíróság 8/2018. (VII. 5.) AB határozatának [31] bekezdését: *„[a] cím nem egy a cikk mondatai vagy fordulatai között, hanem **az olvasók figyelmének felkeltésében** és a cikk tartalmának megragadásában **központi szereppel bíró kiemelés**, amelynek így adott esetben a személyiségi jogok sérelmére nézve is fokozott hatása lehet. Ez a kiemelő, hangsúlyozó szerep az írás címének önálló jelentőséget ad,*

amihez önálló értékelésnek kell társulnia a személyiségvédelem körében. Az írás címének megítélése ezért nem oldható fel a többi résszel való együttes értékelésben." Mindez jelen ügyre vetítve azt jelenti, hogy maga az újságíró is jelentősebbnek ítélte a közéleti kérdések megvitatásával összefüggésben nem álló adatok publikálását - hiszen azok jelentős arányban túlsúllyal jelennek meg a címben – ez azonban éppen azt bizonyítja, hogy a cikk elsősorban a közvélemény kíváncsiságát volt hivatott kielégíteni, közéleti kérdések csak érintőlegesen kerülnek tárgylásra. ***Ebből is megállapítható, hogy az érintett magánszférája, ezen belül a képmáshoz fűződő jogosítványai nem kerültek méltányos egyensúlyba közérdeklődésre számot tartó ügy jelentőségével, hírértékével***. Kúria támadott ítélete emiatt (is) alaptörvény-sértő.

A hatálytalan jogszabály alkalmazásából adódó alaptörvény-sértés

Frigyemmel arra, hogy az ügyben eljárt bíróságok a korábbi jogszabály alapján végezték el a mérlegelést, és az alkalmazott jogszabályszöveg éppen azt a fordulatot nem tartalmazta, mely jelen ügy szempontjából a leglényegesebb; ti., hogy a közszereplő személyiségi jogai korlátozhatók ugyan, **„azonban az nem járhat a magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével."** , ezért sem az első sem a másodfokú bíróság nem végezte és nem is végezhette el a konkrét ügy az Alkotmánybíróság szerint szükségesnek ítélt „összes körülményt számba vevő gondos mérlegelését", hiszen a mérlegelés során éppen azt a szempontot egyáltalán nem vették és a téves jogszabályi alapon nem is vehették figyelembe azt a mérlegelési szempontot, hogy a személyiségi jog korlátozása sértette-e a magánszférát, illetve hogy ez a sérelem szükséges és arányos volt-e az általa elért közvita előmozdítását szolgáló előnnyel. Mérlegelésük azon a ponton megállt, hogy – egyébként álláspontunk szerint tévesen – megállapították, hogy az ábrázolt szituáció önmagában közügy, ezért a képmás megjelenítése jogszerű. A Fővárosi Törvényszék jelen ügyben 27.P.21.670/2023/7. számon meghozott elsőfokú ítéletének releváns [42] bekezdésében mérlegelésére vonatkozó indokolás nélkül pusztán annyit állapít meg, hogy „ a **felhívott jogszabály és a kifogásolt alperesi magatartás összevetéséből megállapítható felperes magánélethez fűződő személyiségi joga sérelmének kizártsága, mert a fotója közlése nem akadályozta a felperes személyiségének kibontakozását, élete önálló alakítását és családi kapcsolatait, különös tekintettel arra, hogy a kifogásolt fotó magánéleti szituációban, de közéleti (üzleti)**

találkozását láttatta." Nem tér ki azonban arra, hogy a felek puszta találkozásáról szóló híradás milyen okok alapján válhat alkalmassá arra, hogy jogszerűvé tegye a magánszféra sérthetetlenségéhez fűződő jogot? Mi az az addig nem ismert közéleti vitát előmozdító többlet információ, amit akár a képi akár a szöveges tartalom közvetít? A válasz erre az lenne hogy semmi, hiszen a szöveges tartalom kizárólag olyan információk tekintetében jelent újdonságot az olvasó számára, ami viszont nem tartozik a demokratikus közvélemény szempontjából jelentős kérdések körébe (pl. hogy *milyen fajta* kutyát *milyen öltözékben* és *hol* sétáltat az ügyben érintett személy), hanem épp ellenkezőleg az érintett magánszférájának része; a képfelvétel legfeljebb ezen körülményeket tudja alátámasztani (amely körülményeknek a támadott cikk is kiemelt figyelmet szentel), de a Kúria által is kiemelt közéleti vita szempontjából ezen felvétel semmilyen új elemet nem tartalmazott az eddig ismert felvételekhez képest. A Kúria támadott ítélete sem tér ki a releváns [24] bekezdésében azokra a körülményekre és szempontokra, amelyek a konkrét esetben a magánszféra és a védelmének jelentőségét a közérdeklődésre számot tartó ügy jelentőségével összemérik.

Holott éppen a Kúria hivatkozik támadott ítéleteteknek [18] bekezdésében, arra, hogy a bíróságoknak mint jogalkalmazóknak esetről esetre, a konkrét ügy összes körülményének gondos mérlegelésével kell megállapítaniuk azt, **hogy a magánszféra**, ezen belül a családi élet védelme **méltányos egyensúlyba került-e a közérdeklődésre számot tartó ügy jelentőségével, hírértékével**, avagy **az adott hír olyan önálló információs értékkel bír-e, amely a közéleti vitát előmozdítja** {3210/2020. (VI. 19.) AB határozat Indokolás [56]}.

A támadott ítélet hivatkozik ugyan arra [25] bekezdésében, hogy mindezek alapján a Kúria – az Alkotmánybíróság és az EJEB hivatkozott döntéseiben vizsgált mérlegelési szempontok figyelembevételével – azt állapította meg, azonban pusztán egyetlen ilyen szempontot említ meg – ti, hogy a fénykép egy közparban készült – de nem indokolja azt, hogy miért tartotta elegendőnek az első és a másodfokú bíróságok téves jogi alapon elvégzett hiányos mérlegelését.

Másodsorban előadja az indítványozó, hogy álláspontja szerint a Kúria nem megfelelően értékelte az Alaptörvény 2018. augusztus 01-étől hatályos szövegét és a változás jelentőségét. Amint arra a Kúria is rámutatott ítélete indoklásának [17] bekezdésében, hogy *„jelen ügyben az elsőfokú bíróság a keresetet a Ptk. 2:44. § (1) bekezdés megváltozott tartalmának figyelmen kívül*

hagyásával bírálta el, az elsőfokú ítélet [21] bekezdésében a 2018. augusztus 1. napját megelőzően hatályos, jelen ügyben azonban nem alkalmazandó rendelkezéseit hívta fel. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét annak ellenére helyes indokaira történő visszautalással hagyta helyben, hogy a felperes a 27.P.21.670/2023/7. számú tárgyalási jegyzőkönyvben és a fellebbezésben kifejtett érvelése is kiterjedt a Ptk. 2:44. (1) bekezdésének módosult rendelkezéseire. A felperes a fellebbezési érvelését – egyebek mellett – kifejezetten arra alapította, hogy a közéleti szereplő személyiségi jogainak korlátozása – a Ptk. 2:44. § (1) bekezdésének hatályos rendelkezése szerint – nem járhat a magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével." Ennek ellenére a Kúria álláspontja szerint az első- és másodfokon eljáró bíróságok mérlegelése megfelelő volt, és idézte az Alaptörvény VI. cikkének módosítása kapcsán a 3210/2020. (VI. 19.) AB határozat indoklásának [56] bekezdését. E szerint *„Az Alaptörvény említett módosítása a fenti alapjogok esetleges kollíziója során a magánszférát mint „lehetséges" külső korlátot említi. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint ezért a bíróságoknak mint jogalkalmazóknak esetről esetre, a konkrét ügy összes körülményének gondos mérlegelésével kell megállapítaniuk azt, hogy a magánszféra, ezen belül a családi élet védelme méltányos egyensúlyba került-e a közérdeklődésre számot tartó ügy jelentőségével, hírértékével, avagy az adott hír olyan önálló információs értékkel bír-e, amely a közéleti vitát előmozdítja."*

A támadott ítélet [19] bekezdésében foglaltak szerint *„Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésével védett, a magánélet védelméhez fűződő jog nem «elsődleges» más alapjoggal, így a IX. cikkel védett véleménynyilvánításhoz fűződő alapjoggal szemben sem."* Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria, illetve az első- és másodfokon eljáró bíróság a szükségességi-arányossági teszt elvégzése során az Alaptörvény VI. cikkének sérelme kapcsán a Ptk. 2:44. § (1) bekezdés első fordulatát vizsgálta csak, figyelmen kívül hagyva, hogy a korlátozás nem járhat a magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével. A Ptk. 2:44. § (1) és (2) bekezdései szerint a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja; azonban az nem járhat a magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével, jelen esetben pedig az indítványozó magánélete szenvedett sérelmet [amely részét képezi a képmáshoz való jog a magánélet védelméről szóló 2018. évi LIII. törvény 8. § (1) bekezdése alapján].

Az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény **nyelvtani értelmezéséből** is egyértelműen következik, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága nem járhat magánéletének sérelmével, a magánszféra fokozott védelmére irányuló jogalkotói szándék kétséget kizáró ezen megfogalmazás szerint. Ezen túl azonban a teleológiai értelmezés is ezt támasztja alá. Az Alaptörvény 28. cikke szerint *„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni."* Az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény VI. és IX. cikkében foglalt szabadságjogok ütközése során a Kúria nem megfelelő módon vette figyelembe a jogalkotó akaratát. Az Alaptörvény vonatkozó hetedik módosításának indoklása szerint *„A Javaslat az említett alapvető jogok kollíziója esetén – az alapvető jogok korlátozhatóságának Alaptörvényben meghatározott általános kereteire és az Alkotmánybíróság gyakorlatára figyelemmel – hangsúlyozza a magánszférajogok ezen elemeinek fokozott védelmét."* A jogalkotó nyilvánvaló szándéka derül ki a 2018. évi LIII. törvény indoklásából is; a Ptk-t módosító 16. §-ához fűzött indoklás szerint *„[a]z Alaptörvény hetedik módosításával kiegészített VI. cikkével való összhang megteremtésére tekintettel indokolt a Polgári Törvénykönyv módosítása a közéleti szereplők vonatkozásában is a magánélet fokozott védelme érdekében, mind a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása vonatkozásában, mind az ezen kívül eső körben."* Eszerint a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása során is fokozott védelemben részesíti a magánszférát a hatályos rendelkezés. Az indítványozó álláspontját erősíti meg a szakirodalom is: *„[a]z új szabályozás azonban igen szigorú üzenetet hordoz: ha a közéleti szereplő magán- és családi életével kapcsolatos tevékenység vagy adat közvetítése (nyilvánosságra hozatala) soha nem minősíthető közügynek, akkor ebben a tekintetben a közéleti szereplőt minden esetben a nem közéleti szereplővel azonos szintű védelem illeti meg. Azaz nem köteles ebben a körben egy kicsit sem többet elviselni, mint egy hétköznapi ember annak ellenére, hogy közéleti szereplőként sokkal többet foglalkoznak vele az emberek, sokkal többen „követik" őt a társadalom különböző korú és iskolázottságú tagjai, mint egy átlagembert."* (Barczó Tímea: A közéleti szereplők és a magánélethez fűződő jog, MultiScience - XXXII. microCAD International Multidisciplinary Scientific Conference University of Miskolc, 5-6 September, 2018. ISBN 978-963-358-162-9)

Lényeges továbbá, hogy az indítványozó a magánélethez való jogának sérelme kapcsán az alap- és rendkívüli jogorvoslati eljárás során is részletesen hivatkozott az EJEB gyakorlatára, amely közül jelen indítványában külön is kiemeli az ún. Hannover-tesztet [kérelem száma 40660/08 és60641/08, 108-113 §§] kapcsán az alábbi kritériumokat vette figyelembe:

- mi a cikk témája,
- a közlés mennyiben járul hozzá közérdekű vitához,
- az érintett személy mennyire ismert,
- milyen volt az érintett személy korábbi magatartása,
- mi állapítható meg az információ megszerzésének módja és hitelessége tárgyában,
- mik voltak a fényképfelvétel készítésének körülményei

A cikk témája kapcsán az indítványozó ismételten előadja, hogy a pusztán a közéleti egyeztetés mint lehetőség felvetése *(„azt nem tudjuk, hogy kedden délelőtt is nagy témákról esett-e szó")* nem szolgáltathat szükséges jogalapot arra, hogy az indítványozóról hozzájárulása nélkül fényképfelvételeket közöljenek. Az érintett személyek magánéleti helyzetben való feltűnésének ténye sem jelent a demokratikus közvélemény szempontjából megvitatandó témát, mert kettejük bizalmas, jó viszonya közismert tény: esetlegesen jó viszonyukban beálló változás lehetne közéleti téma, „ismételt találkozásuk" nem.

Az indítványozó fenntartja, hogy képmásának közlése nem járul hozzá közéleti vitához, mivel [redacted] a személyes kapcsolata a fentebb részletesen hivatkozottak szerint közismert és más forrásból is megállapítható lett volna a sajtószerv által, ha erről kívántak volna cikket írni. A cikk ugyan hivatkozik egy évekkel korábbi gazdasági eseményre, de ez bármiféle konkrétum, vagy akár csak a két érintett közötti recens közéleti vita tárgyára okot adó eseményre való hivatkozás hiányában nem alapozhatja meg a képmás közlésének jogszerűségét.

Az indítványozó az ismertsége kapcsán kiemeli, hogy a cikk is pusztán azért idézte fel a korábbi gazdasági eseményt, mivel más aktualitás nem volt kapcsolható a felvételen szereplő személyekhez. Amennyiben az alperes ismertetett volna olyan körülményeket, amelyek miatt alappal feltételezhető, hogy a két érintett közérdeklődésre okot adó kérdésről egyeztetett (pl.

ismert közös közelmúltbeli befektetést), úgy a közlés valóban hozzájárulhatott a közéleti vitához, a puszta feltételezés azonban nem ilyen ok.

Az indítványozó a korábbi magatartása során magánéletének a részleteit eddig sem hozta nyilvánosságra, és magánélete – a fent hivatkozott fokozott jogszabályi védelmen túl – közügyekhez nem is kapcsolódik. A támadott ítélet is a 2017-es eseményeket emelte ki pusztán a személyes kapcsolat mint közérdeklődésre számot tartó körülményen túl; az indítványozó nem a 2017-es események közügy-jellegét vitatja, hanem – amint arra jelen indítványban is rámutatott – azt, hogy jelen felvétel nem hordoz semmilyen többletinformációt az egyébként elérhetőkhez képest.

Az információ megszerzésének módja és a felvétel készítésének körülményei kapcsán együttesen adja elő az indítványozó, hogy bár a fotó nyilvános helyen, készült, de az indítványozó nem nyilvános szereplés szándékával jelent meg és nem járult hozzá a felvétel elkészítéséhez – mely utóbbit a Kúria is elismerte a [15] bekezdésben. A felvétel elkészítésével kapcsolatban kiemelésre érdemesnek tartjuk, hogy az indítványozó által nem észlelhető módon (lesből) készült, így annak sem elkészítése sem felhasználása ellen nem volt módja tiltakozni. A felvétel kapcsán megjegyezzük továbbá, hogy a cikk illusztrációjaként megjelenő két kép ugyanaz a felvétel, azonban az egyik egy – a részleteket felismerhetővé tétel céljából – közeli perspektívából bemutató képkivágás. A szerkesztettség, a „ráközelítés" ténye is mutatja, a szerkesztőség azon igyekezetetét, hogy az „ismételt találkozás" puszta tényén túl további – a magánélet határvonala mögé behatoló – részleteket tárjon fel a képen szereplő személyek vonatkozásában.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

Ügyfelünk a személyes adatai (neve) nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá.

b) Ügyvédi vagy kamarai jogtanácsosi meghatalmazás eredeti példánya, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

Az Alkotmánybíróság eljárására vonatkozó meghatalmazást jogi képviselőként csatoltuk.

c) Egyéb mellékletek

Az indítványozó továbbá csatol 2 db képet, amelyek igazolják, hogy [redacted] közös felvételek egyébként is elérhetők voltak az interneten, melyeket az alapperben eljáró alperes felhasználhatott volna. Az indítványozó továbbá mellékeli a Kúria alaptörvény-ellenes Pfv.IV.20.138/2024/4 számú ítéletét.

Kelt: Budapesten, 2024. 07. 09. napján

dr. Kemenes Csaba

Kemenes Ügyvédi Iroda